

Bijlage 1

Inspraakreactie van de heer Van der Poel tijdens de digitale vergadering van de statencommissie BEM van 20 mei 2020

Geachte Staten- en commissieleden,

Mijn naam is Tom van der Poel, directeur van Theater de Speeldoos in Baarn en tevens voorzitter van de Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouw Directeuren regio Utrecht. Ik richt mij tot u namens de vele regio-theaters in de provincie Utrecht die niet onder de SRP-regeling vallen of een Kernpodium zijn.

Nog maar 2 maanden geleden kwam ons land in een noodstop praktisch tot stilstand. Zo ook, in haar volle breedte, de culturele sector in onze provincie: op 13 maart sloten alle podia, klein en groot, hun deuren. Het zijn voor iedereen spannende tijden: op dit moment richten we ons nog volledig op het indammen van de verspreiding van COVID-19. Echter, er komt een moment dat het normale leven weer vorm krijgt en de consequenties (zowel maatschappelijk als financieel) van deze wereldwijde crisis inzichtelijk worden en nog lang voelbaar zullen zijn. De economische en financiële gevolgen zullen ernstig zijn en in alle lagen van de samenleving worden gevoeld.

De kwetsbaarheid van de sector wordt momenteel pijnlijk zichtbaar en zeker voor de vele regio-theaters die onze provincie rijk is en waarvoor ik een lans wil breken, want de acute liquiditeitsproblemen van diverse theaters in onze provincie vormen een probleem voor het voortbestaan en de werkgelegenheid in de culturele en creatieve infrastructuur. Landelijk zal 1/3 van alle theaters rond de zomer haar deuren moeten sluiten als er niet snel financiële hulp komt. Ook in Utrecht staan diverse theaters op omvallen. De beperkingen van de anderhalvemeter-samenleving zullen ook nog grote financiële en praktische gevolgen hebben voor de cultuursector. Immers, maximaal 30 of straks 100 bezoekers is financieel onhaalbaar voor bijna alle theaters. Er zal op iedere voorstelling verlies geleden worden. Dicht blijven is dan veel goedkoper.

De €300 miljoen steun vanuit het kabinet zal vooral ingezet gaan worden voor hogere subsidies voor belangrijke cultuurinstellingen in de basisinfrastructuur en de instellingen en festivals die meerjarige subsidie ontvangen van de zes Rijkscultuurfondsen. Voor vitale onderdelen van de regionale infrastructuur stelt de minister als voorwaarde dat de gemeente of provincie ook een extra bijdrage levert. Uiteraard hebben wij contact gezocht met de wethouders in de diverse gemeentes, maar we weten ook dat zij nauwelijks financieel kunnen bijdragen omdat zij zelf al voor een enorme ombuigingsopdracht staan. Daarom hebben wij ons tot u gericht in de brief van 28 april jongstleden.

Wij zijn positief over het initiatief dat de gedeputeerde dhr. van Muilekom heeft genomen om tot een voorstel te komen om €6 miljoen beschikbaar te stellen. Het is een mooi signaal, ook naar de theaters, dat ons zeer grote probleem serieus genomen wordt. Toch is er nog veel zorg bij mij en mijn collegae. De meeste theaters in de provincie Utrecht zijn instellingen die vallen buiten het provinciaal beleid, en we kunnen ook geen aanspraak maken op de matching rijksmiddelen stedelijke regio. Het zijn die theaters in de kleinere plaatsen die geen beroep op de provincie hoefden te doen. De vraag is of het rechtvaardig is om deze theaters nu van steun uit te sluiten. Sluiting van de normaal levensvatbare theaters zal het gevolg zijn. Om aanspraak te kunnen doen, moeten we eerst ons vitale belang voor de provinciale infrastructuur aantonen in afstemming en uitwerking met andere overheden. Daarnaast moet de gemeente het bedrag matchen en het kan ook een lening of garantie kan zijn, in plaats van een zo gewenste subsidie.

De regio-theaters doen daarom een dringend beroep op uw financiële steun. Dit is nu daadwerkelijk nodig voor uw eigen Utrechtse culturele infrastructuur, zodat deze in staat wordt gesteld om haar waarde voor de samenleving te kunnen blijven uitvoeren als de crisis voorbij is. Theaters dragen bij

aan het leefklimaat. Kunst en cultuur leveren troost, verbinding en inspiratie en hebben voor gemeenten grote economische en maatschappelijke waarde. Niet alleen door het programmeren van professionele voorstellingen, maar denk ook aan bijvoorbeeld al die Culturele Verenigingen, scholen etc. die gebruik maken van het theater (vaak ook onderdeel van een Cultuurhuis) en al haar faciliteiten.

Ik doe een dringend beroep op u om niet eerst de impact van de coronaepidemie af te wachten en pas op een later moment een besluit te nemen. Wij hebben eenvoudig die tijd niet! Een steunpakket, ook voor de regio-theaters die buiten de BIS vallen en die de dorpen in onze provincie van cultuur voorzien en nu buiten de boot dreigen te vallen, is nu nodig!

Ik wens u veel wijsheid in het nemen van de juiste beslissing.

Dank U.